

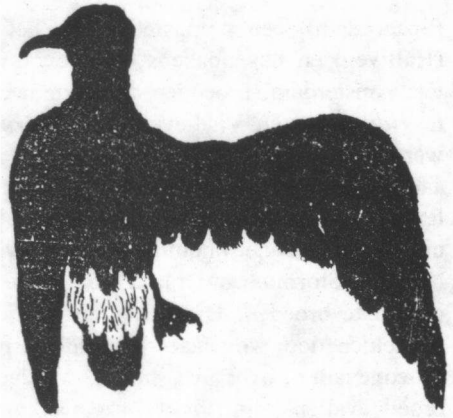
Vondsten van het Stormvogeltje *Hydrobates pelagicus* in Nederland in de 18e eeuw

18th century records of Storm Petrel Hydrobates pelagicus in the Netherlands

In het Gemeentearchief van Alkmaar bevindt zich een manuscript van de hand van Gijsbert Boomcamp getiteld "Verscheiden Natuurlijke Waarnemingen Begonnen Ao 1739". Naast beschrijvingen van planten en insecten vinden we hierin de vermelding van een vondst van een Stormvogeltje *Hydrobates*

pelagicus. De desbetreffende tekst (pagina 19) luidt:

"HET VOGELTJE ALHIER NA ZUN WAERE GROOTE AFGEBEELDT HEBBE IK DEN 14 NOVEMBER 1740 OP 'T STRANT GEVONDEN BIJ EGMOND T AAN ZEE, NADAT HET EENIGE DAEGEN HART GESTORMT HADT, LEGGEND MET ZUN BEK IN DE GRONDT NOG EVEN LEVENDIG ZUNDE".

Eén en ander wordt geïllustreerd met het hierbij verkleind afgedrukte aquarel, dat op overtuigende wijze een Stormvogeltje toont. Bolman (1970) gaf een uitgebreide beschrijving van Boomcamps manuscript. Omdat slechts weinig hedendaagse vogelaars deze publicatie zullen kennen, leek het ons aardig deze vondst nog eens onder de aandacht te brengen. Bolman (1970) gaf 19 november als datum van de vondst, maar bestudering van het handschrift toonde aan dat dit 14 november moet zijn. De in Alkmaar wonende Boomcamp, die daar een kaarsenmakerij dreef, leefde van ca. 1710-55. Hierbij is op te merken dat dit niet het enige gepubliceerde geval van het Stormvogeltje uit de 18e eeuw is. Ook Nozeman *et al.* (1797: 245) vermelden een - helaas ongedateerde - vondst van het Stormvogeltje. Dit betrof een "VOORWERP, DAT ALHIER AAN DEN HOOGEN DYK, NAAR DE KANT VAN SLOTERDYK, IS GEVANGEN". Het "voorwerp" is op een fraaie gekleurde plaat afgebeeld en laat geen twijfel omtrent de juistheid van de determinatie. De tekst in dit deel van *Nederlandsche Vogelen* is van de hand van de in Amsterdam wonende M. Houttuyn, die de vogel waarschijnlijk voor zijn 'naturaliëncabinet' ontving.

*Est vogeltje alhier na zyn waere groote afgebeelt-
 hebbe ik den 14 november 1740 op 't strand gevonden, by
 Egmond aan Zee, nadat het eenige daegen
 hart gestormt hadt. Leggend met zyn bek in de grond
 nog even levendig zynde.*

*Summary In a handwritten manuscript in the municipal archive of Alkmaar, the find of a Storm Petrel *Hydrobates pelagicus* on the beach at Egmond aan Zee, 14 November 1740, is described and illustrated by a painting of the bird. Another Storm Petrel was found at some time during the late 18th century at Sloterdijk, near Amsterdam.*

- Bolman J. 1970. Een waarneming van een Stormvogeltje (*Hydrobates pelagicus* L.) uit het jaar 1740. *Natura* 67: 141-144.
- Nozeman C., Houttuyn M. & Sepp C. 1797. *Nederlandsche Vogelen; volgens hunne huishouding, aert, en eigenschappen beschreeven. Deel 3.* J.C. Sepp & Zn, Amsterdam.

Ruud Vlek, Spuistraat 302, 1012 VX Amsterdam
Kees Woutersen, Moraviëstraat 10, 1827 ED Alkmaar